

ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಕೈಪಿಡಿ

ಫೆಬ್ರವರಿ 2019

ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಪೀಠಿಕೆ
2. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಪಾತ್ರ
3. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವಿಎಂ ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್
4. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ನೇಮಕ ಅರ್ಹತೆ
ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ಸಂಖ್ಯೆ
ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕ
ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸಮಯದ ಮಿತಿ
ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ
5. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರು
6. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು
7. ರಹಸ್ಯ ಪಾಲನೆ
8. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಯಾದೃಚ್ಛೀಕರಣ (ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ಮೈಸೇಷನ್):
9. ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ
ಎ) ಸೇವಾ ಮತದಾರರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಿಧಾನದಿಂದ ರವಾನಿಸಲಾದ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರ (ಇಟಿಪಿಬಿ)ಗಳ ಎಣಿಕೆ
(ಬಿ) ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ
10. ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗೊಂಡ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ
11. ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
12. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರ (ಇವಿಎಂ)ಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು.
13. ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಇದರ 'ಮತ ಎಣಿಕೆ ಭಾಗ-ಉಪ ಫಲಿತಾಂಶ' ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.
14. ಯಾದೃಚ್ಛೀಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು
15. ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶದ ಶೀಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು
16. ಮರುಎಣಿಕೆ
17. ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಮತದಾನ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದೂಡಿಕೆ
18. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ನಂತರ ಮತಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೊಹರು ಮಾಡುವುದು
ಪರಿಶಿಷ್ಟ -I
ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕಾತಿ
ಪರಿಶಿಷ್ಟ- II
ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವುದು
ಪರಿಶಿಷ್ಟ- III
ನಮೂನೆ 17ಸಿ
ಭಾಗ-II

1. ಪೀಠಿಕೆ:

1.1. ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯು, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಮತಗಳ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯ ಎಣಿಕೆಯು ಮತದಾರನ ನಿಜವಾದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

2. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಪಾತ್ರ:

2.1 ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು, ಆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇರೆಗೆ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಾಯಕ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಸಹ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊಳ್ಳಲು ಕಾನೂನು ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮತ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಟೇಬಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟನು ಅಂಥ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಬಳಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಕಾನೂನು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು, ಸದರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಬಳಿ ಹಾಜರಿರುವರು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವರು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೀಡುವ ಸಹಕಾರವು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಹಾಯಕರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಸುಲಭವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

2.2 ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಇವಿಎಂನ ಮೂಲಕ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇವಿಎಂ ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ

ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಯೋಜಿಸುವ ಇವಿಎಂ ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಇವಿಎಂ ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವಿಎಂ ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್

3.1 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇವಿಎಂಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಯಾರಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಭಾರತ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. ಇವಿಎಂಗಳನ್ನು, ಮತಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.2 ಇವಿಎಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ2 ಮತ್ತು ಎಂ3 ಎಂಬ ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳಿವೆ. ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಯೂನಿಟ್(ವಿಎಸ್‌ಡಿಯು) ಹೊಂದಿರುವ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಎಸ್‌ಡಿಯು ಇಲ್ಲದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್. ವಿಎಸ್‌ಡಿಯು ಇಲ್ಲದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಎಂ3 ಮಾದರಿಯ ಇವಿಎಂಗಳೊಂದಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

3.3. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರವು (ಇವಿಎಂ) 7.5 ವೋಲ್ಟ್ ಆಲ್ಟೈನ್ ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾಲಿತವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಇದು ದುರ್ಬಳಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ, ದೋಷರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸುಲಭವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರವು ಎರಡು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್. ಈ ಯಂತ್ರದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮತದಾನದ ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಲಾದರೆ, ಅದು ಬ್ಯಾಟರಿ ತೆಗೆದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

3.4 ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ನಿಯಮಗಳು, 2013ರ 49ಎ ನಿಯಮದ ಪರಂತುಕಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಮತವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಕಾಗದದ ದರ್ಶಕದ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿನ್ಯಾಸದ ಡ್ರಾಪ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಜೊತೆಗಿನ ಪ್ರಿಂಟರನ್ನು, ಮತಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಮತದಾರರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕಾಗದದ ತಾಳೆ ದರ್ಶಕವೆಂದು [ವೋಟರ್ ವೆರಿಫೈಯಬಲ್ ಪೇಪರ್ ಟ್ರೈಲ್ (VVPAT)] ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಲು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ವೋಟಿಂಗ್ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು; ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಅನ್ನು ಇವಿಎಂ (EVM)ಗೆ ಜೋಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ವೋಟಿಂಗ್ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಾನುಸಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಬ್ಯಾಲೆಟಿಂಗ್ ಬಟನ್ ಒತ್ತುವ ಮೂಲಕ, ಮತದಾರರು, ತಾವು ಮತಹಾಕಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ, ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಮುದ್ರಿತ ಕಾಗದದ ಸ್ಲಿಪ್ ಅನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್ ಕಟ್ ಆಗಿ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗೆ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿರುವ ಡ್ರಾಪ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನೊಳಗೆ ಬೀಳುವ ಮುನ್ನ ಏಳು ಸೆಕೆಂಡುಗಳವರೆಗೆ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನ ಪಾರದರ್ಶಕ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ 22.5 ವೋಲ್ಟ್ ಬ್ಯಾಟರಿ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮತದಾನದ ದಿನ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಥರ್ಮಲ್ ಪೇಪರ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು 1500 ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಬಹುದು, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ, ಸುಮಾರು 100 ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮತ್ತು ಅಣಕು ಮತದಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಮತಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1400 ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

3.5 ಮತದಾರರು ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತಚಲಾಯಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರದ ಗೋಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸದೆ, ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮತ ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಆಗ, ಮತಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು

ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ಯಾನಲ್ ತರುವಾಯ ``None of the above (NOTA) (ನೋಟಾ) ಎಂಬ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪ್ಯಾನಲ್ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

3.6 ಒಂದು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಗರಿಷ್ಠ 16 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 15 ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪ್ಯಾನಲ್ “None of the above (NOTA)” ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 16 ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ “NOTA”ಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಮತದಾರನು ತನ್ನ ಮತ ಚಲಾಯಿಸದಿರುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ‘ಮೇಲಿನ ಯಾರಿಗೂ ಅಲ್ಲ’ (ನೋಟಾ) ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿವರಗಳು, ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ, ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಚಿಹ್ನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ‘ನೋಟಾ’ ಪ್ಯಾನಲ್ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನೀಲಿ ಬಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಒತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಮತದಾರ ತನ್ನ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಟನ್‌ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೀಪವನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಸದರಿ ಬಟನ್ ಒತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಮತ ದಾಖಲಾದಾಗ ಕೆಂಪು ದೀಪವು ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

3.7 ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಎಂ2 ಇವಿಎಂನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 63 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಂ3 ಇವಿಎಂನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 383 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚಲಾಯಿಸಿದ ಮತಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಎಂ2 ಇವಿಎಂನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಂ3 ಇವಿಎಂನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಡೇಟಾವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ‘ಪ್ರದರ್ಶನ ಭಾಗ’ವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರದರ್ಶನ

ಭಾಗದ ಕೆಳಗೆ, ಯಂತ್ರದ ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಜಾಗವಿದ್ದು ಆ ಬ್ಯಾಟರಿ ಮೂಲಕ ಯಂತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಭಾಗದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಭಾಗವಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು 'NOTA' ಪ್ಯಾನಲ್ ಅನ್ನು ನಮೂದಿಸಲು ಯಂತ್ರದ ಸೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಬಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಬಟನ್‌ನನ್ನು 'ಕ್ಯಾಂಡ್ ಸೆಟ್' ಬಟನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಒಟ್ಟು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಸೆಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಈ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಸೆಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ ಕೆಳಗಡೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ 'ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಭಾಗ' ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಭಾಗವು, (i) ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತದಾನವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ 'ಕ್ಲೋಸ್' ಬಟನ್, (ii) ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಫಲಿತಾಂಶ' ಮತ್ತು 'ಮುದ್ರಣ'ವೆಂಬ ಎರಡು ಬಟನ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ 'ಫಲಿತಾಂಶ' ಬಟನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿವರವಾದ ಫಲಿತಾಂಶದ ಪ್ರಿಂಟೌಟ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಬಟನ್ ಇರುತ್ತದೆ (ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಗ್ಯಾಡ್ಜೆಟ್ ಇರುತ್ತದೆ). ಹಾಗೂ (iii) ಯಾವುದೇ ಡೇಟಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಅಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಂತ್ರದ ಬಲಭಾಗದ ಮೇಲೆ 'ಕ್ಲಿಯರ್' ಬಟನ್ ಇದೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಟನ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, 'ಬ್ಯಾಲೆಟ್' ಮತ್ತು 'ಟೋಟಲ್' ಬಟನ್ ಎಂದು ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಬಟನ್ ಒತ್ತಿದರೆ, ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಮತವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತದೆ. ಟೋಟಲ್ ಬಟನ್ ಒತ್ತಿದರೆ ಆ ಹಂತದವರೆಗೆ ಚಲಾವಣೆಗೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು (ಆದರೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿವಾರು ಮತಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ "ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ವಿಭಾಗ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

3.8 ಈ ಮತಯಂತ್ರವನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್' ಅನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೆಂದರೆ ಮತದಾರನು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಸಮೀಪ, ಮತಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಾಣದ ಗುರುತಿನ ರಬ್ಬರ್ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಒತ್ತಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವಿಎಂನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯ

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು, ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಯ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ 'NOTA' ಪ್ಯಾನಲ್ ಮುಂದೆ ಇರುವ ನೀಲಿ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತಬೇಕು. ಈ ಇವಿಎಂನ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಮತದಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸರಳ ಮತ್ತು ವೇಗವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದು ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮತವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮತ ಅಸಿಂಧುವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

4. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ನೇಮಕ:

ಅರ್ಹತೆ

4.1 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರೆಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 18 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರೌಢ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿದ್ದರೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

4.2 ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಸ್ಥಾಯೀ ಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ/ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಲಿ ಸಚಿವರು, ಸಂಸತ್‌ನ ಹಾಲಿ ಸದಸ್ಯರು, ವಿಧಾನ ಸಭೆ/ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಹಾಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ (ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಎರಡೂ) ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸುವ ಭದ್ರತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್, ಮತದಾನ ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚುನಾವಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಏಜೆಂಟನೆಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ತನ್ನ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬರುವಂತೆ ಅನುಮತಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದು. ತನ್ನ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಆತನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಆತನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದು.

4.3 ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನೂ ಕೂಡ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. (ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1951ರ ಪ್ರಕರಣ 134-ಎ)

ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ 3 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ದಂಡ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ಸಂಖ್ಯೆ:

- 4.4. ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ, ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಇರುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಟೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ, ಒಂದು ಎಣಿಕೆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ 14ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲದ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್ ಒದಗಿಸಿ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ಟೇಬಲ್ ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ನೇಮಿಸುವ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯು 15ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಹ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಟೇಬಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 15ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಕೂಡದು.
- 4.5. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇರೆಗೆ 15ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಟೇಬಲ್ ಒದಗಿಸಲು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ 15ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಒದಗಿಸುವ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
- 4.6. ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ, ಮತದಾನಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚೆ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯವನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಅಗತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

4.7 ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ ಎಣಿಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಂಸತ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಮತಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಿತಿಯು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

4.8 ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವರ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕ

4.9 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರನ್ನು, ಸ್ವತಃ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟನು ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳು, 1961ಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧಿಸಿದ (ಅನುಬಂಧ-I) ನಮೂನೆ 18ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಆ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರು ಆ ನಮೂನೆಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್ ಕೂಡ ತನ್ನ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಆ ನಮೂನೆಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ನಮೂನೆಯ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟನ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಆ ನಮೂನೆಯ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ/ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ಗೆ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ನೀಡುವುದು.

4.10 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು, ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ನಮೂನೆ 18ರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಏಜೆಂಟರು ಆ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಆ ನೇಮಕಾತಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಬೇಕು.

4.11 ನೇಮಕಾತಿ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಮಾದರಿ ಸಹಿಯನ್ನು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು.

ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸಮಯದ ಮಿತಿ:

4.12 ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 5 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅಂತಹ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ವಿತರಿಸಬೇಕು.

4.13 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರು, ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಾಜರಾದಾಗ, ತಮ್ಮ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೇಮಕಾತಿ ಪತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

4.14 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ನೇಮಕಾತಿ ಪತ್ರವನ್ನು, ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ನೇಮಕಾತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ:

4.15 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು, ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟನು ಅಧಿಕೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

4.16 ನೇಮಕಾತಿಯ ಅಂಥ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳು, 1961ಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧಿಸಿದ ನಮೂನೆ 19ರಲ್ಲಿ (ಅನುಬಂಧ-II) ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಮಯದಿಂದ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟನ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಏಜೆಂಟನನ್ನು ಎಣಿಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ನೇಮಕ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟನನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

4.17 ಅಂಥ ಹೊಸ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ನ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ಯಾರಾ (4.10)ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು.

5. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರು:

5.1 ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟನು ತನ್ನ ನೇಮಕಾತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕುರಿತಂತೆ ಆತನ ನೇಮಕಾತಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಘೋಷಣೆಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕಾತಿ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆತನನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವರು.

5.2 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನ ಆತನನ್ನು ದೈಹಿಕ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಧಿಕೃತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

5.3 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ನಿಗೆ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ಜ್ (ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ) ನೀಡುವರು. ಅದು ಅವನು ಯಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಏಜೆಂಟ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನು ಗಮನಿಸುವ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಟೇಬಲ್‌ನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆತನು ತನಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಆ ಟೇಬಲ್ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು. ಆತನು ಕೊಠಡಿಯ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅಡ್ಡಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿ, ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆತನ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

5.4 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ನೀಡುವ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್

ಅಧಿಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5.5 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಣೆ ಆದ ತರುವಾಯವೇ ಅವರಿಗೆ ಹೊರಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

5.6 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಉಪಾಹಾರ, ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

5.7 ಮತ ಎಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರದೊಳಗೆ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ತರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಯೋಗದ ವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೈಲೆಂಟ್‌ಮೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರಬೇಕು.

5.8 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್/ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರುಗಳು, ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

5.9. ಸಾಲಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ ಟೀಬಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ ಎಣಿಕೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಟೀಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೀಬಲ್ ಬಳಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಆದ್ಯತಾನುಸಾರ ವರ್ಗಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ:

- (i) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು;
- (ii) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು;
- (iii) ಆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಹೊಂದಿರುವ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು;

- (iv) ನೋಂದಾಯಿತ-ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯದ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು;
- (v) ಪಕ್ಷೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

6. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

- 6.1 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ ಅಥವಾ ತಂತಿ ಮೆಷ್ ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಇವಿಎಂಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ, ಎಣಿಕೆಯ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ತಂತಿ ಮೆಷ್ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬಿದಿರುಗಳ ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಥವಾ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಳವು, ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ತಕ್ಕಷ್ಟಾಗಿರುವಂತೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಅನಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇವಿಎಂಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟದಂತೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಗೊಳಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವೆನ್ನಬಹುದಾದಂಥ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

7. ರಹಸ್ಯ ಪಾಲನೆ:

- 7.1 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರಹಸ್ಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ 3 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ದಂಡ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗುವನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. (ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1951ರ ಪ್ರಕರಣ 128)

7.2 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಹಾಜರಿರುವ ಎಲ್ಲರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣ 128 ಅನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಓದಿ ಹೇಳಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

8. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಯಾದೃಚ್ಛೀಕರಣ (ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ಮೈಸೇಷನ್):

8.1 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಹಾಯಕರ ನೇಮಕವನ್ನು, ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ದಿನದಂದು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದ ನಂತರವೇ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಟೇಬಲ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಯಾದೃಚ್ಛೀಕವಾಗಿ (ರ‍್ಯಾಂಡಮ್ ಆಗಿ) ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

8.2 ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವಿರುವ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಉತ್ತಮ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿ ತಂಡವು (ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ತಂಡವು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಮತ ಎಣಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಎಣಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಣಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಜಾಗವನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆ ದಿನದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

8.3 ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮತ ಎಣಿಕೆ ದಿನದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5 ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಯಾದೃಚ್ಛೀಕರಣ (ರ‍್ಯಾಂಡಮೈಸೇಷನ್) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಳವು ಡಿಆರ್‌ಒ/ಆರ್‌ಒ(DRO/RO)ಅವರ ಕಚೇರಿ, ಎಣಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಸದರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸ್ಥಳ ಆಗಿರಬಹುದು.

8.4 ಯಾದೃಚ್ಛೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ನಡೆಸಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಯಾದೃಚ್ಛೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಹಾಜರಿರುವ ಹಿರಿಯ ವೀಕ್ಷಕರು ಲಾಟರಿ ಎತ್ತುವ ಮೂಲಕ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾದೃಚ್ಛೀಕವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದಂತಹ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೇಬಲ್‌ಗೂ ಒಬ್ಬ ಎಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ

ಎಣಿಕೆಯ ಸಹಾಯಕರ ಹೆಸರು ಬರುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- 8.5 ಈ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾದ ಕೆಲಸ ಹಂಚಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಎಣಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ/ಟೀಬಲ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- 8.6 ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ವೀಕ್ಷಕರ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಗಣಕ ಯಂತ್ರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕರಣ (ರ್ಯಾಂಡಮೈಸೇಷನ್) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ದೋಷಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾದ (ರ್ಯಾಂಡಮ್) ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂಬುದು ವೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.
- 8.7 ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 8.8 ಯಾದೃಚ್ಛಿಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ, ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಕರು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ನೇಮಕಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಯಾ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಕೊಠಡಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲುಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ತರುವುದು.
- 8.9 ಯಾದೃಚ್ಛಿಕರಣದ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ, ಎಣಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ ತಮಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಗೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

8.10 ಯಾವುದೇ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ನಿಯೋಜನೆಯಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ತಂಡಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

8.11 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 6ರಿಂದ 8 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವೀಕ್ಷಕರ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ತಂಡದಿಂದ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

9. ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ:

(ಎ) ಸೇವಾ ಮತದಾರರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಿಧಾನದಿಂದ ರವಾನಿಸಲಾದ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರ (ಇಟಿಪಿಬಿ)ಗಳ ಎಣಿಕೆ

9.1 ಇತರೆ ಅಂಚೆ ಮತಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟಿಪಿಬಿಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಎಣಿಕೆ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗಂಟೆಗೆ ಮುನ್ನ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಅಂಚೆ ಮತ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

9.2 ಮೊದಲ ಹಂತ: ನಮೂನೆ 13ಸಿ ತೆರೆಯುವಿಕೆ (ಬಾಹ್ಯ ಲಕೋಟೆ): ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ನಮೂನೆ-13ಸಿಯ ಕವರ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಆರ್ ಸಂಕೇತ ರೀಡರ್‌ಅನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಾಹ್ಯ ಲಕೋಟೆ ಮೇಲಿನ ಕ್ಯೂಆರ್ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಸಿಂಧುತ್ವ (validity) ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಬಾಹ್ಯ ಲಕೋಟೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಗಣಕಯಂತ್ರವು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿದೆ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಲಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಗಣಕಯಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶವು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಅಂಚೆ ಮತಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ದ್ವಿ-ನಮೂದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕ್ಯೂಆರ್ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿನ

ನಮೂದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಿದ್ದರೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸಂಕೇತ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗಣಕಯಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶವು ದ್ವಿ-ನಮೂದುಗಳಿರುವ ಅಂಚೆ ಮತಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹ ನೀಡಲಿದೆ. ಗಣಕಯಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶವು ಸೂಚಿಸಿದ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ದ್ವಿ-ಪ್ರತಿ ಲಕೋಟಿಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ದ್ವಿ/ಬಹು ಮತಗಳನ್ನು ಅಸಿಂಧುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾದ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಲಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಭವಿಷ್ಯದ ಪರಾಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ದ್ವಿಪ್ರತಿ ಅಂಚೆ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಹಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕವರ್ 'ಬಿ' (ನಮೂನೆ 13ಸಿ)ಯನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಕಂಡುಬರಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದು, ನಮೂನೆ-13ಎ ರಲ್ಲಿ ಮತದಾರನಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು, ಒಳಗಿನ ಕವರ್ ಎಂದರೆ, ಅಂಚೆ ಮತ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಮೂನೆ 13ಬಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕವರ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ನಮೂನೆ 13ಎ ನಲ್ಲಿನ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಯಲ್ಲಿನ ಕವರ್ ಅನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ, ತಾಳೆ ನೋಡಿ ನಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

9.3 ಅಂಚೆ ಮತ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಯಲ್ಲಿನ ಕವರ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಮುನ್ನ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ನಮೂನೆ 13ಎ ನಲ್ಲಿನ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಯನ್ನು ತೆರೆದು ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ, ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ 13ಎ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸಿ ಮೊಹರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ನಮೂನೆ 13ಬಿಯಲ್ಲಿನ ಒಳಗಿನ ಕವರ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯದೆ ಅಂಚೆ ಮತವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ:

- i. ಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ 13ಎ ನಲ್ಲಿನ ಘೋಷಣೆಯು ಕಂಡುಬರದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ
- ii. ನಮೂನೆ 13ಎ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಅಂಚೆ ಮತ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ (ಇ-ಪಿಬಿಐಡಿ)ಯು ವಿತರಿಸಲಾದ ಇ-ಪಿಬಿಐಡಿ ಯೊಂದಿಗೆ ತಾಳೆಯಾಗದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ

iii. ಘೋಷಣೆಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಹಿಮಾಡಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ಸಕ್ಷಮ ಅಧಿಕಾರಿಯು ದೃಢೀಕರಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂಚೆ ಮತದ ಇ-ಪಿಬಿಐಡಿಯು ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಲಕೋಟಿಯ ಮೇಲಿನ ಇ-ಪಿಬಿಐಡಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

9.4 ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಅಂತಹ ಪ್ರತಿ ಕವರ್ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಿಂಬರಹ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕವರನ್ನು ಪುನಃ ನಮೂನೆ 13ಸಿ (ಬಾಹ್ಯ ಲಕೋಟಿ)ಯ ಒಳಗಡೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಮೂನೆ 13ಸಿಯಲ್ಲಿನ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಲಕೋಟಿಯನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆಗಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು, ಎಣಿಕೆಯ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯಂತಹ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕು. ನಮೂನೆ 13ಎ ನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಘೋಷಣೆಗಳು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಆಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸಬೇಕು.

9.5 ಮುಂದಿನ ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರದ ಎಣಿಕೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಚನೆಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

9.6 ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್‌ಗಳ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮೂನೆ-13ಸಿ ಯನ್ನು ಮೊದಲು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಮೇಲಿನ ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಹಾಗೂ ಅನಂತರ ನಮೂನೆ-13ಸಿ ಮೇಲಿನ ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಎರಡನ್ನೂ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್‌ನ ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಬಾರದು.

(ಬಿ) ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ

9.7 ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ದಿನದಂದು ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಬಂದ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು 30 ನಿಮಿಷಗಳ ವಿರಾಮದ ನಂತರ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ (EVM) ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

9.8 ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಬಂದ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ 500 ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಟೇಬಲ್‌ಅನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಟೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಹಾಯಕ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರ ಎಣಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇವಿಎಮ್ (EVM) ಮತ ಎಣಿಕೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು/ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಏಜೆಂಟನು ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರ ಎಣಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು.

9.9 ಮತದಾರನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರವನ್ನು ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಯಲ್ಲಿ ಲಕೋಟೆ (ಕವರ್) ಒಳಗಡೆ ಇರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಲಕೋಟೆಯನ್ನು ನಮೂನೆ 13ಎ ನಲ್ಲಿನ ಮತದಾರನ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದ ನಮೂನೆ 13ಸಿ ನಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

9.10 ತಡವಾಗಿ ಬಂದ, ಅಂದರೆ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದ ನಂತರ ಬಂದ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಮೂನೆ 13ಸಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲಕೋಟೆಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ 13ಸಿ ನಮೂನೆ ಮೇಲೆ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಷರಾ ಬರೆಯುವರು. ಈ ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೊಹರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

9.11 ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ತಲುಪಿದ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಮೂನೆ 13ಸಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಲಕೋಟೆಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮೂನೆ 13ಎ ನಲ್ಲಿರುವ ಮತದಾರನ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಮೂನೆ 13ಸಿ ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಮೂನೆ 13ಬಿ ನಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಒಳಗಿರುವ ಲಕೋಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಮುನ್ನ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು

ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು (13ಎ ನಮೂನೆ) ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಒಳಗಿನ ಲಕೋಟಿಯನ್ನು (ನಮೂನೆ 13ಬಿ) ತೆರೆಯದೆಯೇ ಅದರೊಳಗಿನ ಮತಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ:

- (ಎ) ನಮೂನೆ 13ಸಿ ಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ 13ಎ ನ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರವು ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಬಿ) ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾರನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಸಕ್ಷಮವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅದನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದೃಢೀಕರಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಸಾಕಷ್ಟು ದೋಷಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಸಿ) ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮತಪತ್ರದ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯು ನಮೂನೆ ಒಳಗಿನ 13ಬಿ ಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ.

9.12 ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡ ನಮೂನೆ 13ಬಿ ನಲ್ಲಿನ ಲಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಷರಾ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 13ಸಿ ನ ದೊಡ್ಡ ಲಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಲಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರಿಸಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಹರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು, ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ದಿನಾಂಕ, ಅಡಕಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಗಳಂತಹ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸುವರು.

9.13 ಆನಂತರ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮೇಲ್ಕಂಡ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಉಳಿದ ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿನ ಮತಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಗೌಪ್ಯತೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪರಿಶೀಲನೆಯ ತರುವಾಯ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ 13ಎ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೊಹರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಗುರುತಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ನಮೂನೆ 13ಬಿ ಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿನ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವ ಮುನ್ನ ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಲಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರಗಳು ಮತದಾರರ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

9.14 ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮುಗಿದ ನಂತರ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಮೂನೆ 13ಬಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಲಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿನ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಂತಹ ಪ್ರತಿ ಮತಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅದರ ಊರ್ಜಿತತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

9.15 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳು ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗುತ್ತವೆ:

- (ಎ) ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಮತವನ್ನು ದಾಖಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಬಿ) ಮತದಾರನು ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ ನೀಡಿದ್ದರೆ;
- (ಸಿ) ಖೋಟಾ ಮತಪತ್ರ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಡಿ) ಮತಪತ್ರವು ನಿಜವಾದ ಮತಪತ್ರವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದಷ್ಟು ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ವಿರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದರೆ;
- (ಇ) ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮತದಾರನಿಗೆ ಕಳಿಸಲಾದ ಮತಪತ್ರದ ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮತಪತ್ರವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಎಫ್) ಮತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಗುರುತನ್ನು, ಯಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ;
- (ಜಿ) ಮತಪತ್ರವು ಯಾವುದೇ ಗುರುತುಗಳು ಅಥವಾ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಆ ಮೂಲಕ ಮತದಾರನನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ.

9.16 ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮತದಾರನು ತನ್ನ ಮತವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರುತನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಹಾಕುವ ಮತದಾರನ ಉದ್ದೇಶವು ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮತಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಗುರುತನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರವಾದ ಮತವೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ದಾಖಲಾದ ಒಂದು ಮತವನ್ನು, ಮತಪತ್ರದ

ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿರುವ ವಿಧಾನದಿಂದ ಆ ಮತವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಗುರುತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗದು.

- 9.17 ಸಿಂಧುವಾದ ಮತಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರವಾಗಿ ಬಂದ ಮತಗಳನ್ನು ಆತನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಅಂಚೆ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎಣಿಸಿ ನಮೂನೆ 20ರ ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು/ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರುಗಳು/ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 9.18 ಆನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಂಧುವಾದ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೊಹರಿನೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮೊಹರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು/ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ (ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮೀರದಂತೆ) ಮೊಹರಿನೊಂದಿಗೆ ಮೊಹರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 9.19 ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಇವಿಎಮ್ (EVM)ನ ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತುಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- 9.20 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಗೆಲುವು, ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಮಾನ್ಯವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪರವಾಗಿ ಎಣಿಸಲಾದ ಮತಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾಳೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮುನ್ನ ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆಯ

ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

9.21 ಅಂತಹ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಮರು ಎಣಿಕೆಯು ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಮತಪತ್ರದ ಗೌಪ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಸಮಗ್ರ ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ನಡೆಸಿ ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್/CDಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಪರಾಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೊಹರು ಮಾಡಬೇಕು.

10. ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗೊಂಡ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ:

10.1 ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಟೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವಿಎಂನ ಮೂಲಕ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು, ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಇತರ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮತಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಇವಿಎಂಗಳ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂದರೆ, ಮತಯಂತ್ರಗಳ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಉದಾ: ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರ 1ರ ಇವಿಎಂನ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ 1ಕ್ಕೆ ವಿತರಿಸುವುದು, ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರ 2ರ ಇವಿಎಂನ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ 2ಕ್ಕೆ ವಿತರಿಸುವುದು, ಈ ತೆರನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗೊಂಡ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮತಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇರುವ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು, ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮತಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಿಂದಿನ ಸುತ್ತಿನ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ಮುಂದಿನ ಸುತ್ತಿಗಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ತರುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯ

ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ಗುಂಪು ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪು ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಉದಾ: ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 14 (ಹದಿನಾಲ್ಕು) ಇದ್ದರೆ, ಎಣಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರ 1ರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರ 1ರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ನಂಬರ್ 8ಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅದು ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಮೊದಲನೇ ಟೇಬಲ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ನಂಬರ್ 2ಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ನಂಬರ್ 9ಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅದು ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ 2ನೆಯ ಟೇಬಲ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಈ ತೆರನಾಗಿಯೇ ಎಣಿಕೆಯ ಕ್ರಮ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟನು ತನ್ನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಅಂತಹ ವಿತರಣೆಯ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆ ಎರಡರ ಹಿಂದಿನ ಸುತ್ತಿನ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ತರುವಾಯವೇ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಮುಂದಿನ ಸುತ್ತನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ನಂತರವೇ ಮುಂದಿನ ಸುತ್ತನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

10.2 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಇವಿಎಂನ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಮಾತ್ರ ಆ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಮತದಾನ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ಅನ್ನು ಭದ್ರತಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

10.3 ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಜೊತೆಗೆ, ಆ ಮತಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಮೂನೆ 17ಸಿ ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸಹ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

10.4 ಒಂದು ಇವಿಎಂನ ಯಾವುದೇ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಟೇಬಲ್ ಬಳಿ ಇರುವ ಎಣಿಕೆಯ ಎಜೆಂಟರು, ಹೊರಗಿನ ಪೇಪರ್ ಸ್ಟ್ರಿಪ್ ಸೀಲ್, ವಿಶೇಷ ಟ್ಯಾಗ್, ಹಸಿರು ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳು, (ಗ್ರೀನ್ ಪೇಪರ್ ಸೀಲ್) ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಅವಶ್ಯಕ ಮೊಹರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೊಹರುಗಳು ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಮೊಹರುಗಳು ವಿರೂಪಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವುದೇ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಮೊಹರು ವಿರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆ ಮತಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಮತಗಳನ್ನು ಎಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

10.5 ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಎಣಿಕೆಯ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ತಂದ ತಕ್ಷಣ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೊಹರು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಖಂಡವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅದರೊಳಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಮೊಹರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಕಾಗದದ ಮೊಹರು(ಗಳು) ಅಖಂಡವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಗೊಂಡಿರಲಾರದು.

10.6 ಪ್ರತಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಅನ್ನು ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅದು ಅದರದೇ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅದರ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮತಯಂತ್ರವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಮುಂಚೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು 'ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಸೆಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್' ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಮೊಹರನ್ನು ಹಾಗೂ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು 'ರಿಸಲ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್'ನ ಹೊರಗಿನ ಕವರ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲಾದ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೊಹರು ಸರಿಯಾಗಿರದಿದ್ದರೂ, ರಿಸಲ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್

ಒಳಗಿನ ಕವರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲಾದ ಮೊಹರುಗಳು ಸರಿಯಿದ್ದರೆ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

10.7 ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಭಾಗದ ಬಾಹ್ಯ ಕವರ್‌ಅನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೊಹರಿನಿಂದ ಮೊಹರು ಮಾಡಲಾದ ಒಳಗಿನ ಕವರ್ ಕಾಣುವುದು. ಈ ಮೊಹರು ಸರಿಯಾಗಿರದಿದ್ದರೂ, ಕಾಗದದ ಮೊಹರು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಭಾಗದ ಒಳ ಕವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕಾಗದದ ಮೊಹರು ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಹಸಿರು ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು, ಮೊಹರಿನ ಹೊರಗಿರುವ ಎರಡು ತುದಿಗಳು ಫಲಿತಾಂಶ ಗುಂಡಿಗಳಿರುವ ಒಳಗಿನ ವಿಭಾಗದ ಬದಿಗಳಿಂದ ಹೊರಭಾಗದ ಕಡೆಗೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಗದದ ಮೊಹರಿನ ಅಂತಹ ಒಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಹರಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಗದದ ಮೊಹರಿನ ಮೇಲಿನ ಆ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು, 17ನೇ ನಮೂನೆಯ ಮೊದಲ ಭಾಗದ 9ನೇಯ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದಂಥ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಟೇಬಲ್ ಬಳಿ ಇರುವ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಕಾಗದದ ಮೊಹರಿನ ಅಂಥ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಕಾಗದದ ಮೊಹರು, ಮತದಾನ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಟಿಸಿದ ಮೊಹರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು.

10.8 ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯು, ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕಾಗದದ ಮೊಹರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆ ಆಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾಗದದ ಮೊಹರು ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಮತಯಂತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿರದಿರುವ ಸಂಶಯ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವುದು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಳಸದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕೈತಪ್ಪಿನಿಂದಾದ ದೋಷವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವರು.

10.9 ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಮತಯಂತ್ರವನ್ನು ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಆ ಮತಯಂತ್ರವು, ಆ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಬಳಕೆಗೆ ಪೂರೈಸಿದ ಮತಯಂತ್ರವಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅಂತಹ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡುವರು. ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರವನ್ನು ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮುಂದೂಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೇನಲ್ಲ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಉಳಿದ ಮತಕೇಂದ್ರಗಳ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

10.10 ಪ್ರತಿ ಎಣಿಕೆಯ ಸುತ್ತಿನ ಕೊನೆಗೆ, ವೀಕ್ಷಕರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನಂತರ ಅವರು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ/ ಸಹಾಯಕ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಆಯ್ಕೆ ಮೂಲಕ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವೀಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಆಯ್ದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಂದ ಮತಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿತವಾದಂಥ ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಮತಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ತರುವಾಯ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಟೇಬಲ್‌ವಾರು ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಎರಡರ ನಡುವೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ತಾಳೆ ನೋಡಲಾಗುವುದು. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿತರಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಟೇಬಲ್‌ವಾರು ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯದಿರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು.

10.11 ಪ್ರತಿ ಎಣಿಕೆ ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ, ಒಬ್ಬ ಎಣಿಕೆಯ ಸಹಾಯಕರಲ್ಲದೆ, 14 ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಬಳಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಕುಳಿತಿರುವನು. ಆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರನಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಿ.ಎಸ್.ಯು. ನೌಕರನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆ ಟೇಬಲ್‌ನ ಪ್ರತಿ ಸುತ್ತಿನ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರಗಳು ತೋರಿಸುವ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಮುದ್ರಿತಗೊಂಡ ವಿವರಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 'ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್' ಸಂಖ್ಯೆ, ಸುತ್ತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ, ಟೇಬಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ,

ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ಮತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು NOTA ಪ್ಯಾನಲ್‌ಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಸುತ್ತಿನ ನಂತರ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಅಂತಹ ವಿವರಪಟ್ಟಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವೀಕ್ಷಕರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವರು.

10.12 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿಭಾಗೀಯ ಆಯುಕ್ತರು ಅಥವಾ ಸಿಇಒ (CEO)ಅವರು, ವಿಭಾಗ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ನೆರೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬುವರು. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಎಣಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಸಹ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವರು. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಹಾಗೂ ಆ ತರುವಾಯ ಟೇಬಲ್‌ವಾರು ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ವೀಕ್ಷಕರು ಯಾದ್ಯಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

10.13 ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ವೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಿಸದಿರುವಂತೆ ಅವರು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ/ ಸಹಾಯಕ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

10.14 ಮತ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ವೀಕ್ಷಕರು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಯೋಗದಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಕೂಡಲೇ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

11. ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು:

11.1 ಕಾಗದದ ಮೊಹರು ಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು, ಸದರಿ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಹಾಗೂ ಮತಗಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿದ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಅದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು:

- (i) ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ವಿಚ್ಚನ್ನು 'ON' ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಆಗ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿನ 'ON' ದೀಪವು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ.
- (ii) ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಟನ್ ಮೇಲಿನ ರಿಸಲ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ ಒಳಮುಚ್ಚಳದ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ರಂಧ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ತೂರಿಸಿದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರನ್ನು ಹರಿಯಬೇಕು.
- (iii) ಆ ನಂತರ, "ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಟನ್"ಅನ್ನು ಒತ್ತಬೇಕು.
- (iv) "ರಿಸಲ್ಟ್" ಬಟನ್‌ಅನ್ನು ಹಾಗೆ ಒತ್ತಿದಲ್ಲಿ, ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಟಾಗೆ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಪ್ಯಾನೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಯಾವುದೇ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿಇ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ
ಫಲಿತಾಂಶದ ಗಣನೆ
ಮತದಾನದ ಫಲಿತಾಂಶ ಪಿಡಿಟಿ 16-06-08
ಪಿಎಸ್‌ಟಿ 08-30-10 ಪಿಇಟಿ 18-50-20
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಿಸಿಯುವಿಎ00001
ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು 10
ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳು-1150
ಅಭ್ಯರ್ಥಿ-01 ಮತಗಳು-99
ಅಭ್ಯರ್ಥಿ-02 ಮತಗಳು-190
ಅಭ್ಯರ್ಥಿ-10 ಮತಗಳು-15
ಮುಕ್ತಾಯ

(v) ಅಭ್ಯರ್ಥಿವಾರು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಂಥ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು 17-ಸಿ ನಮೂನೆಯ “ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಭಾಗ-II ಫಲಿತಾಂಶ”ದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

11.2 ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವರ ಏಜೆಂಟರು ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ನೀಡಿರುವ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಟನ್‌ಅನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಬಹುದು.

11.3 ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಭಾಗದ ಕವರನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯೂನಿಟ್‌ಅನ್ನು ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದು.

12. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರ (ಇವಿಎಂ)ಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು.

12.1 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವಿಎಂಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು:

ಎ. ಯಾವುದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯೂನಿಟ್ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ಅದರ ಕ್ಯಾರಿಯಿಂಗ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ನಂತರ ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ವಶಕ್ಕೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇತರ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಮತಗಳನ್ನು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು.

ಬಿ. ಅಂತಹ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಂದ ಆಕ್ಸಿಲರಿ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಯೂನಿಟ್ ಅಥವಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ ಬಳಸಿ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಯಾಯ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳ ಮುದ್ರಿತ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು, ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಆಯೋಗವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಮತಎಣಿಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಎಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿ. ಆನಂತರ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳು, 1961ರ ನಿಯಮ 56ಡಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳ ಮುದ್ರಿತ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಎಣಿಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಇ. ವಿವಿಷ್ಯಾಟ್‌ನ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಇಟಿ ರವರ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರು	ಮತ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವಿಷ್ಯಾಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತು	ಎಣಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ವಿವಿಷ್ಯಾಟ್‌ನ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತು	
				ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನಿಂದ ಫಲಿತಾಂಶ ಪಡೆಯಲಾಗದಿರುವುದು	ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳು 1961ರ ನಿಯಮ 56ಡಿ ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ
1	2	3	4	5	6
1.					

ಎಫ್. ಮತ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪಡೆಯದಿರಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಅವುಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಯಾರಿಯಿಂಗ್ ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕ್ಯಾರಿಯಿಂಗ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೊಹರು ಮಾಡಬೇಕು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಕರು ಮೊಹರಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸಹಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರಿಗೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಸಹಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಗ್ ರೂಮ್ (ಭದ್ರತಾ ಕೋಣೆ)ನಲ್ಲಿ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

13. ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಇದರ 'ಮತ ಎಣಿಕೆ ಭಾಗ-II ಫಲಿತಾಂಶ' ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.

13.1 ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಪ್ಯಾನಲ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಗಳಿಸಿದ ಮತಗಳು ಹಾಗೂ ನೋಟಾ (NOTA) ಮತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಎಣಿಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನು, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಬಂದ ಮತಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಮೂನೆ 17ಸಿ ನ 'ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಭಾಗ II'ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನು ಆ ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಯ ಸದರಿ ಭಾಗ-IIರಲ್ಲಿ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು, ಆ ನಮೂನೆಯ ಮೊದಲನೇ ಭಾಗದ 5ನೇ

ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಎರಡು ಮೊತ್ತಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

13.2 ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಮೇರೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಅಥವಾ ಆತನ ಏಜೆಂಟ್‌ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಬಳಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

13.3 ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಯ IIನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಎಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಎಣಿಕೆ ಟೀಬಲ್‌ಗಳ ಬಳಿ ಹಾಜರಿರುವ ಆತನ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಸಹಿಯನ್ನು ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.

13.4 ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಯ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ- III ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

13.5 ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನು, ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಯ IIನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವರ ಏಜೆಂಟರ ಸಹಿ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲು ರುಜು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೆ ಮೇಲು ರುಜು ಮಾಡಿದ ಆ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 20ರಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14 ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು

14.1 ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮತಗಟ್ಟೆಯೊಂದರ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು, ಇವಿಎಂಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಸುತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳು, 1961ರ ನಿಯಮ 56ಡಿ ಯ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು

ಉಪಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. ಲೋಕಸಭೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಉಪಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಾನಸಭೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಆಯೋಗವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

14.2. ಈ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

1. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಇವಿಎಂಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಸುತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
2. ಆ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು/ಅವರ ಏಜೆಂಟರು ಮತ್ತು ಆಯೋಗದಿಂದ ನೇಮಕವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೀಕ್ಷಕರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರತಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ/ ವಿಭಾಗದ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಲಾಟರಿ ಎತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
3. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಧಾನಸಭಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಎಣಿಕೆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಇವಿಎಂಗಳ (ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು)ಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಸುತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಚೀಟಿ ಎತ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
4. ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಚೀಟಿ (ಲಾಟರಿ) ಎತ್ತುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸುವ ಕುರಿತ ಲಿಖಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ/ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಚೀಟಿ ಎತ್ತುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:
- ಎ. ಚೀಟಿ ಎತ್ತುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಚೆ ಕಾರ್ಡಿನ ಅಳತೆಯ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು.
  - ಬಿ. ಅಂತಹ ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿಧಾನಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಧಾನಸಭಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಮನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
  - ಸಿ. ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಪೂರ್ವಮುದ್ರಿತ ವಿಧಾನಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಧಾನಸಭಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಖ್ಯೆ, ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಧಾನ ಸಭಾ ವಿಭಾಗದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲೂ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಕಿಯು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 1" X 1" (ಒಂದು ಇಂಚು ಉದ್ದ ಒಂದು ಇಂಚು ಅಗಲ) ಅಳತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
  - ಡಿ. ಲಾಟರಿ ಎತ್ತುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಾಣಿಸದಿರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 4 ಭಾಗವಾಗಿ ಮಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
  - ಇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮಡಚಿ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ(ಕಂಟೇನರ್)ಯೊಳಗೆ ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ/ಅವರ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
  - ಎಫ್. ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ (ಕಂಟೇನರ್‌ನಲ್ಲಿ) ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕಂಟೈನರ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಲಿಪ್ಪನ್ನು (ಚೀಟಿ) ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಕಂಟೈನರ್ ಅನ್ನು ಕುಲಕಬೇಕು.

14.3. ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ “ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಬೂತ್”ನಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವುದೇ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ನ್ನು ಯಾರೇ ಅನಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರದ ಹಾಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕ್ಯಾಶಿಯರ್ ಕ್ಯಾಬಿನ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಜಾಲರಿಯಿಂದ ಬೂತ್‌ಗೆ ಆವರಣ ನಿರ್ಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿನ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಟೇಬಲೊಂದನ್ನು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಎಣಿಕೆಯ ಬೂತ್ ಅನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಸುತ್ತವಾರು ಇವಿಎಂ

ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಆಯ್ಕೆಯನುಸಾರ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಅದನ್ನು ಸುತ್ತುವಾರು ಇವಿಎಂ ಮತಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಣಿಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

14.4. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತಗಟ್ಟೆಯ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಪರಿಶೀಲನಾ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು, ಮುದ್ರಿತ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಕುರಿತಾದ ಆಯೋಗದ ಸೂಚನೆಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

14.5. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸಹಾಯಕ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಬೂತ್‌ನಲ್ಲಿನ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ವೀಕ್ಷಕನು ಇಡೀ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆಯೋಗದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

14.6. ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

14.7. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತಗಟ್ಟೆಯ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಪರಿಶೀಲನೆ

ರಾಜ್ಯ/ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಸರು : _____

ವಿಧಾನಸಭೆ/ ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರು : _____

ವಿಧಾನಸಭಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರು (ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ) : _____

ಮತಗಟ್ಟೆಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರು: _____

ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಐಡಿ: _____

ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಐಡಿ: _____

ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮತಗಟ್ಟೆಯ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಆಯೋಗದ ಸೂಚನೆಗಳಿಗನುಸಾರ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು	ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ
	ಇವಿಎಂ ಪ್ರಕಾರ	ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ	
1.			
2.			
3.			

ನೋಟಾ			
ಒಟ್ಟು ಮತಗಳು			

ಎಣಿಕಾ ಏಜೆಂಟರ ಸಹಿ

1. _____

2. _____

3. _____

ಎಣಿಕಾ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಸಹಿ

ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಹಿ

15. ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶದ ಶೀಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು:

15.1 ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಕಲನಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 20ರಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ 17-ಸಿಯ 'ಭಾಗ-II- ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ'ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಮೂದುಗಳಿಗನುಸಾರ, ಆ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತಗಟ್ಟೆವಾರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಮತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ವೇಳೆ

ಯಾವುದಾದರೂ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ಡ್ ಮತಗಳು ಚಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ನಮೂನೆ 20ರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತಕೇಂದ್ರದ ನಮೂದಿನ ಎದುರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

15.2 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಣಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ನಮೂನೆ 20ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮತಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಾಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಮೂನೆ 20ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಬರೆಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಇತರ ಮತ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

16. ಮರುವಣಿಕೆ:

16.1 ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮತಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳ ಮರುವಣಿಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತವೂ ಸಿಂಧುವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಸಿಂಧುತ್ವ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನದರೆ ಕೆಲವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವರ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವಂತಹ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದರೆ 'ರಿಸಲ್ಟ್' ಬಟನ್‌ಅನ್ನು ಒತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಫಲಿತಾಂಶದ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಆ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಫಲಿತಾಂಶವು ಆ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಪ್ಯಾನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವುದು.

16.2 ಒಟ್ಟಾರೆ ಮತಯಂತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದಾಗಿ ಮರು ಎಣಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳು, 1961ರ 63ನೆಯ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಮರು ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

- 16.3 ತದನುಸಾರವಾಗಿ, ಸಮಗ್ರ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ (ನಮೂನೆ 20) ದಾಖಲಾದಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಪಡೆದ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಘೋಷಿಸುವರು. ಅಂಥ ಘೋಷಣೆಯ ನಂತರ, ಯಾರೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಅವನ ಯಾವೊಬ್ಬ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರು ಎಲ್ಲಾ ಮತಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳ ಮರುವಣಿಕೆಗಾಗಿ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಮರುವಣಿಕೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವ ಕುರಿತ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಆ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.
- 16.4 ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ, ಯಾರೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಅವನ ಯಾವೊಬ್ಬ ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟ್ ಯಾವುದೇ ಮತಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಮತಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವಿಷ್ಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ಮುದ್ರಿತ ಪತ್ರಗಳ ಎಣಿಕೆ ಕೋರಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳ 56ಡಿ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- 16.5 ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಮರು-ಎಣಿಕೆಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ತಾನು ಕಾಯಲಿರುವ ನಿಖರವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವರು. ಮರು-ಎಣಿಕೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಮರು-ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ, ಆ ಅರ್ಜಿ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಅನುಮತಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮರು-ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಅನುಮತಿಸಿದರೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮರು-ಎಣಿಕೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವರು. ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಬಂದ ಮತಗಳ ಮರು-ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅನುಮತಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಮರು-ಎಣಿಕೆ ಸಹ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಮರು-ಎಣಿಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ

ಫಲಿತಾಂಶದ ಶೀಟನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಪಡೆದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ ಫಲಿತಾಂಶದ ಶೀಟನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

16.6 ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಮತಗಳ ಮರು-ಎಣಿಕೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಆತನ ಯಾರೇ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತಗಳ ಮರು-ಎಣಿಕೆ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

16.7 ಒಂದು ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ ಎಣಿಕೆಯು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಆಗ 1961ರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ನಿಯಮಗಳ 65ನೇ ನಿಯಮದಡಿ ಮತಗಳ ಮರು-ಎಣಿಕೆಯ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಳವು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡುವ ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮಾಡುವ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಾಗಿರುವುದು.

17. ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಮತದಾನ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದೂಡಿಕೆ

17.1 ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ಯಾರಾ 24ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ, ಯಾವುದೇ ಮತಯಂತ್ರವು ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಮುಂಚಿನ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಆಯೋಗದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನ ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾಯುವುದು. ಆಯೋಗವು ಬಾಧಿತ ಮತಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮತದಾನ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಆಗ ಮತ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು, ಇತರೆ ಎಲ್ಲ ಮತ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಮುಂದೂಡುವುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಮತಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೊಹರು ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಏಜೆಂಟನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಲಕೋಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊಹರು ಹಾಕಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೂ ಅನುಮತಿಸುವುದು. ಹಾಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮತದಾನ ನಡೆದ ತರುವಾಯ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು.

17.2 ಚುನಾವಣಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲು, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವೀಕ್ಷಕರು, ಬಹುತೇಕ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರ ಅಥವಾ ಅಂಚೆ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಹೊರತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾಶಗೊಂಡಿವೆ ಅಥವಾ ಕಳೆದು ಹೋಗಿವೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಣೆಯ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅಥವಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಘೋಷಿಸದಿರುವಂತೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ವೀಕ್ಷಕರ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗನುಸಾರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ನಂತರ ಮತಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೊಹರು ಮಾಡುವುದು:

18.1 ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತದಾನದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿವಾರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 17ಸಿ ಯ 'ಭಾಗ-II- ಮತ ಎಣಿಕೆ ಫಲಿತಾಂಶ' ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮೂನೆ 20ರ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದುಗೊಂಡ ತರುವಾಯ, ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತದಾನದ ಫಲಿತಾಂಶವು ಅಳಿಸಿಹೋಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಘಟಕವು ಅಂಥ ಫಲಿತಾಂಶದ

‘ಮೆಮರಿ’ಯನ್ನು ಹಾಗೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಆ ಘಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮೊಹರಿಸೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವಂಥ ಮೊಹರನ್ನು ನಕಲು ಬಯಸುವಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಅಥವಾ ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರ ಮೊಹರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮರು ಮೊಹರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸಹ, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಹರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

18.2 ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮರು-ಮೊಹರನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

- (i) ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮುಕ್ತಾಯದ ನಂತರ, ಇವಿಎಂಗಳು ಮತ್ತು ಡ್ರಾಪ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಪೇಪರ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳನ್ನು, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಪವರ್ ಪ್ಯಾಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್‌ಗಳ ಪವರ್ ಪ್ಯಾಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪೇಪರ್ ರೋಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಅದೇ ಭದ್ರತಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಇವಿಎಂನ ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಭಾಗದ ಹೊರ ಕವರನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮರು-ಮೊಹರನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ಹಾಗೆ ಮರು-ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಇವಿಎಂನ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಆ ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮರು-ಮೊಹರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಚುನಾವಣೆಯ ವಿವರಗಳು, ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವಂಥ ಮತಗಟ್ಟೆಯ ವಿವರಗಳು, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ, ಮತದಾನ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ದಿನಾಂಕ- ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಳಾಸದ ಟ್ಯಾಗನ್ನು ಸಾಗಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಹಿಡಿಕೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಲಗತ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18.2 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು/ ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಅಥವಾ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಮತಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮೊಹರು ಹಾಕಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೂ ಸಹ

ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು. ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ತಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮತಯಂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮೊಹರು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮತಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳು ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥಗೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ, ಸ್ವತಃ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟನು ಅಂಥ ಮೊಹರು ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟನು ತನ್ನ ಮೊಹರು ಹಾಕುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ -I
(ಪ್ಯಾರಾ 7.1)
[(ನಿಯಮ 52(2)ನ್ನು ನೋಡಿ)]

(ನಮೂನೆ) -18
ಎಣಿಕೆಯ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕಾತಿ

_____ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ _____ ಗೆ ಚುನಾವಣೆ.

ಇವರಿಗೆ

ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ,

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾದ* _____ ಎಂಬ ನಾನು/
ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿರುವ _____ ಇವರ ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್ ಆದ ನಾನು,
_____ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವ ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ
ಈ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೇನೆ:

ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ:

1.

2.

3.

ಇತ್ಯಾದಿ.

*ಅಭ್ಯರ್ಥಿ/ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟರ ಸಹಿ.

ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಾವು ಒಪ್ಪಿರುತ್ತೇವೆ.

1.

2.

3.

ಇತ್ಯಾದಿ

ಸ್ಥಳ _____

ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಸಹಿ

ದಿನಾಂಕ:-----

ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರ
(ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮುಂದೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವುದು)

ನಾವು ಓದಿರುವ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಓದಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1951ರ 128ನೇ ಪ್ರಕರಣವು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

- 1.
- 2.
- 3.

ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ಸಹಿ.

ಸ್ಥಳ:

ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ದಿನಾಂಕ:

ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ

* ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿ.

** ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1951ರ 128ನೇ ಪ್ರಕರಣ

“128: ಮತದಾನದ ಗೋಪ್ಯತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು – (1) ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ದಾಖಲಾತಿಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ, ಗುಮಾಸ್ತ, ಏಜೆಂಟ್ ಅಥವಾ

ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತದಾನದ ಗೋಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗತಕ್ಕದ್ದು

ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೆಲವೊಂದು

ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತು ಅಂಥ ಗೋಪ್ಯತೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವ

ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪ-ಪ್ರಕರಣ 1ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು 3 ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ

ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜೈಲುಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ದಂಡ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.”

ಪರಿಶಿಷ್ಟ- II

(ಪ್ಯಾರಾ 9.2)

(ನಿಯಮ 52(41)ನ್ನು ನೋಡಿ)

ನಮೂನೆ 19

ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ನೇಮಕವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವುದು

----- *ಗೆ ಚುನಾವಣೆ

ಇವರಿಗೆ:

ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿ,

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿರುವ ----- ಎಂಬುವರ
ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್‌ನಾದ ----- ಎಂಬ ನಾನು, ನನ್ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಎಣಿಕೆ
ಏಜೆಂಟನಾದ ----- ಇವರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಹಿಂಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ದಿನಾಂಕ:-----

ಸ್ಥಳ:-----

ಹಿಂಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಿ.

* ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಬಹುದಾದಂತೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ.

- (1) ----- ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಲೋಕಸಭೆಗೆ.
- (2) ----- ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ.
- (3) ----- ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಗೆ
- (4) ----- (ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ)ದ ಮತದಾರರ ಗಣದ ಚುನಾಯಿತ
ಸದಸ್ಯರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಗೆ
- (5) ----- ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ
- (6) ----- ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ

ಸೂಚನೆ: ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ- III

ನಮೂನೆ 17ಸಿ

(ಪ್ಯಾರಾ 13.4)

(49ಎಸ್ ಮತ್ತು 56ಸಿ (2) ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

ಭಾಗ-I-ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳ ಲೆಕ್ಕ

ಲೋಕಸಭೆಯ/----- ರಾಜ್ಯ/ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ವಿಧಾನಸಭೆಯ -----
ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಚುನಾವಣೆ.

ಮತಗಟ್ಟೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರು: -----

ಮತಗಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಮತಯಂತ್ರದ

ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಸಂಖ್ಯೆ -----

ಬ್ಯಾಲೆಟಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್ ಸಂಖ್ಯೆ-----

ಪ್ರಿಂಟರ್ (ಬಳಸಿದ್ದರೆ) -----

1. ಮತಗಟ್ಟೆಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಮತದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ:
2. ಮತದಾರರ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡ ಮತದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ (ನಮೂನೆ 17ಎ):
3. ನಿಯಮ- 49ಒ ಮೇರೆಗೆ ಮತವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡದಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ:
4. ನಿಯಮ 49ಎಂ ಮೇರೆಗೆ ಮತಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದೇ ಇರುವ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ:
5. 49 ಎಂಎ(ಡಿ) ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮತ್ತು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಮತಗಳು:

(ಎ) ಕಳೆಯಬೇಕಾದ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ:

ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ನಮೂನೆ 17ಎ ರಲ್ಲಿನ ಮತದಾರನ(ರ) ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ(ಗಳು) -----

-----

(ಬಿ) ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ(ಗಳು)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

-----

6. ಮತಯಂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ದಾಖಲಾದ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ: _____

7 ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದ ಮತದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 3ರಲ್ಲಿನ ಮತದಾನವನ್ನು ಮಾಡದಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ

4ರಲ್ಲಿರುವ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ನಂತರ ಬರುವ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 6ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಒಟ್ಟು ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ತಾಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನಾದರೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯೇ:

8. ನಿಯಮ 49ಪಿ ಅನ್ವಯ ಟೆಂಡರ್ಡ್ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ:

9 ಟೆಂಡರ್ಡ್ ಮತಪತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕ್ರ.ಸಂ ಒಟ್ಟು ಇಂದ ವರೆಗೆ

(ಎ) ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು: _____

(ಬಿ) ಮತದಾರರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದು : _____

(ಸಿ) ಬಳಸದೇ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ್ದು: _____

10 ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಮತ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ಸಹಿ

1.	ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರ.ಸಂ.----- ಇಂದ-----ವರೆಗೆ	ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ --- 1	-----
2.	ಬಳಕೆಯಾದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳು ಕ್ರ.ಸಂ.----- ಇಂದ-----ವರೆಗೆ	ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ --- 2	-----
3.	ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರುಗಳು ಕ್ರ.ಸಂ.----- ಇಂದ-----ವರೆಗೆ	ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ --- 3	-----
4.	ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಕಾಗದದ ಮೊಹರು (ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ) ಕ್ರ.ಸಂ.----- ಇಂದ ----- ವರೆಗೆ	ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ 4 5 6	----- ----- -----

ದಿನಾಂಕ:-----

ಸ್ಥಳ :-----

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ.

ಮತಗಟ್ಟೆ ಸಂಖ್ಯೆ:-----

ಭಾಗ-II

ಮತ ಎಣಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು	ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾದ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಭಾಗ Iರ 5ನೇ ಬಾಬಿನ ಅನ್ವಯ ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರ್ಥ ಮತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಿಂಧುವಾದ ಮತಗಳು (3-4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1				
2				
3				
4				
5				
ಎನ್.	ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯಾರಿಗೂ ಮತ ಇಲ್ಲ (NOTA)			
ಒಟ್ಟು				

ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಮತಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು,

ಭಾಗ Iರ 6ನೇ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ

ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ

ಎರಡೂ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆ

ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನಾದರೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯೇ

ದಿನಾಂಕ -----

ಸ್ಥಳ -----

ಮತಎಣಿಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಸಹಿ

ಅಭ್ಯರ್ಥಿ/ಚುನಾವಣಾ ಏಜೆಂಟ್/ ಎಣಿಕೆ ಏಜೆಂಟರ ಹೆಸರು

ಪೂರ್ಣ ಸಹಿ

1

2

3

4

5

6

ಸ್ಥಳ-----

ದಿನಾಂಕ: -----

ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ